

16. august 2024

UKA 2024/142

Matumuuna Inatsisartut maleruagassaanni § 33 malillugu isummerfigisassatut una siunnersuutigineqarpoq:

Suleqatigiissitamik immikkut ilisimasalinnik inuttaqartumik meeqqat atuarfiannik iluarsaaqqinnissamut kaammattuutitalimmik nalunaarusiortussamik pilersitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamanut tunngasunik kaammattuutit saniatigut nalunaarusiaq meeqqat autissemik; ADD/ADHD-mik annilaangasarnemillu nappaateqartunut sammisumik meeqqat atuarfianni immikkut ilinniartitsinernut neqeroorutinut kaammattuutinik imaqassaaq. Nalunaarusiaq UKA 2025-imut atatillugu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Meeqqat atuarfiat meerartatta ilinnagaqarnissaannut siunnessamilu periarfissaannut toqqammaviuvoq. Ullutsinnut tulluuttumik peqataatitsisumillu ilinniartitsineq qulakkeerniarlugu pisariaqarpoq meeqqat atuarfiata aqqissuuteqqinnissaa ilaatigut ukkataralugu assigiinngisitaartumik ilinniartitsinissaa aammalu immikkut ittumik perorsaariaaseqarnissaaq.

Pingaartumik meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut pingaaruteqarpoq, immikkut ittumik neqerooruteqarnissaaq, immikkut pisariaqartitsineri isumaginiarlugit aammalu ilikkagaqarsinnaanerat ineriartornerallu siuarsarniarlugu. Tamanna aningaassaliinerussaaq iluaqutaasussaaq, meeqqat autissemik, ADD/ADHD aamma annilaanganermik sussusersineqarsimasut meeqqat atuarfianni, ilinniakkaminni ingerlariaqqinnerminni suliffissaminnilu ingerlalluarnissaannut.

Tassunga atatsumik maluginiaqqunarpoq, ullumikkut immikkut-perorsaanermt immikkut ittumik ilinniaqqinnissamut periarfissaqanngimmat¹, tamannalu ajoraluartumik malunnaateqarluni.

Demokraatit isumaqarput, tamanna tunngavigalugu piffissanngortoq meeqqat atuarfiata aqqissuuteqqinnissaa, immikkut ukkatarineqarlutik meeqqat immikkut ittumik pisariaqartitsisut atugaat. Tassunga atasumik paasivarput, Naalakkersuisut ajoraluartumik piumassuseqanngitsulluunniit ulluliinissamik maaannakkut meeqqat atuarfiata nalilersornissaanut².

Tamanna tunngavigalugu kissaatigaarput Naalakkersuisut peqquneqassasut, immikkut ilisimasalinnik eqimattamik pilersitsissasoq, siunnessami meeqqat atuarfiata aqqissuuteqqinnissaanut innersuussisussamik. Eqimattaq immikkut ilisimasalinnik inuttalerneqassaaq nunatsinni nunanilu tamalaani ilinniarnep aammalu immikkut-perorsaanermt misilittagallit ilisimasaat akuutinneqassallutik.

Allatut ajornartumik suliaq taanna aallartittariaqarparput meerartagut pillugit. Iluaqutaanngilaq iliuuseqanngilluinnarneq soorlu maannakkorpiaq Naalakkersuisut taamaaliortut.

¹ 2024-mi § 37 naapertorlugu apeqquutit 012-mut akissutit

² 2024-mi § 37 naapertorlugu apeqquutit 010-mut akissutit

Demokraatit kissaatigaat, eqimattap immikkut ilisimasalinnik inuttaqartup siunnersuutigineqartup ukkatarissagaa, qanoq ililluni qulakkeerneqarsinnaanersoq, atuartut meeqqat atuarfiat qimattassagaat ullumikkornit angusarissaarnerullutik. Taakkulu saniatigut kissaatigaarput, eqimattap immikkut ilisimasallip ukkatarissagai immikkut-perorsaaneq aammalu atuartut immikkut ittumik atuartinneqartut suliniuteqarfiginissaat. Misilittakkat ilaatigut takutissimavaat, immikkut perorsaaneq aallaavigalugu atuartitsinerup (nest-klasse) pilersinneqarnera siunissami aningaasartuutaassanngitsoq aammalu ilikkagaqarsinnaanermik ineriartornermillu qaffassaataassasoq³. Nalunaarusiaq tamanna pissutigalugu minnerpaaffimmigut ukuninnga imaqartariaqarpoq:

- Qanoq ililluni ilinniartitaaneq pitsaanerulersinnaava?
- Qanoq ililluni ilinniartitaaneq assigiinngisitaartunngorsinnaavaa, atuartut assigiinngitsunik piginnaasaqarnerat matussuserniarlugu?
- Qanoq ililluni atuartitsinermi annertunerusumik ullutsinnut naleqqunnerusunik perorsaariaatsinik aammalu teknikkikkut sakkunik atuinerulersinnaava?
- Qanoq qulakkeerneqarsinnaava, atuarfinni immikkut perorsaanermut nukiit atugassat aammalu atortorissaarutinik tulluuttunik peqarnerisut?
- Qanoq ililluta immikkut ittumik atuartitsinermi (specialklasse) periutsit atuartitsinermullu periusissiat toraagallit ineriartortissinnaavagut?
- Qanoq ililluta immikkut-perorsaariaatsimut ilinniartitsisut perorsaasullu ilinniarnissaat ilinniaqqinnissaallu qulakkeersinnaavarput?
- Qanoq ililluta atuarfiit, immikkut ilisimasallit ilaqtariillu akornanni suleqatigiinneq pitsaanerpaaq qulakkeersinnaavarput atuartut atugarissaarnissaat ilikkagaqarnissaallu siammasissoq anguniarlugu?

Taakku saniatigut nalunaarusiaq imaqartariaqarpoq maannakkut alloriarnernut misilitsinnerit nalilersornerinik (Angusakka) tassenlui taakku atorunnaarsinneqarpata pitsaaqutaasinnaasut ajoqutaasinnaasullu nalilersorlugit.

Demokraatini neriuutigaarput, Naalakkersuisut Inatsisartunilu partiit sinnerisa immikkoortut taakku tapersissagaat, isumassarsianullu tapertaasinnaasunut tusarnissatsinnut qilanaarluta. Uagutsinnut pingaartuuvoq maannamiit pitsaaneruserumik meeqqat atuarfiat sinaakkusernissaa.

Uuminnga siunnersuuteqarneq aallaavigalugu suliaq pingaartoq aallartissavarput qulakkeerniarlugu, meeqqat atuarfippit meeqqanut tamanut tunniussaqaarsinnaasoq, tassani aamma meeqqat inuusuttullu immikkut ittunik pisariaqartitsisut, pitsaanerpaamik ilinniagaqarnissaat tapersorsornissaallu. Meeqqat atuarfiannik aqqissuusseqqineq atuartut ataasiakkaat siunissami periarfissaannik

³social.dk | [Nest-klasser til børn og unge med og uden autisme](#)

pitsanngorsaataaginnarani, aamma inuiaqatigiittut nukittorsaataassaaq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Eqimattap immikkut ilisimasallip sulineranut atasumik aningaasartuuteqassaaq. Taakku million koruunip sinnernissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq.